

TÜNDÉR UJJAK

a Divat Ujság melléklete

SZERKESZTI
TREITZ PÉTERNÉ

XII. ÉV.

BUDAPEST, 1905. JÚNIUS.

2. SZÁM.

A Lette-ház.

Berlin virágdíszes, kuszónövényekkel körülfogott házai sorában, a *Viktória Lujza*-térén egy szerény külsejű épületen áll ez a fölírás:

Lette Haus.

Ez a ház a német nők. Azoké, kik az életben az önfentartás nehéz küzdelmét vívják.

A ki látó szemekkel a jövőbe tekintve, e ház alapját, a legnemesebb humanizmus nevében letette, rég porrá vált, de lelke él azokban, a kik szellemi örökségét átvették és odáig fejlesztették, hogy az ma védelme, istápolója — reménye és büszkesége a maguk, dolgos eltartására utalt német nők ezreinek. 1866 tavaszán alakult *Lette* elnök ötletéből egy: „Nők,

2. sz. Porcellánfestés.

1. sz. Porcellánfestés.

keresetre való képesítését célzó egyesület.“ A lehető legszerényebb volt a kezdet. Egy igazi jószággal áthatott ember barát lángoló lelkesedése, szívós kitartása kellett ahhoz, hogy abban a korban, mely a

nő önállóságáról, illetve önfeláldozásának lehetőségéről jóformán mit se tudott — minden akadály elhárítassék, a közömbösség és főképp az előítéletek leküzdessenek.

A *Lette-Egyesület* alapja, célja és működése egy came szolgálatában van: Művelődés és munkásság által tért hódítani a maguk eltartására utalt nőknek!

A legnemesebb humanizmus keretében oldja meg ezt a föladatot; a nőknek a természet és a társadalom által vont korlátokon belül. Művelődés, képzettség által nyit utat a nőknek oly térre is, mely eddig vagy zárva volt előttük, vagy a melyen nem érvényesülhettek a nélkül, hogy természetadta rendeltetésüktől őket elvonná. A praktikus életkövetelményeit, szükségleteit folyton figyelve, azokhoz alkalmazkodva módot nyújt szellemi és fizikai munkásság által — a keresetképessegre.

Az egyesület munkássága a következő: Tanító- és munkaerőket nevel. Iparvállalatoknál tanulás céljából helyet szerez. Munkát és állást közvetít.

3. sz. Porcellánfestés.

4. sz. Porcellánfestés.

Eladási és kiállítás helyiségekben a nők produktív munkáját értékesíti. Keresetre utalt, egyedül álló nőknek erkölcsi és gazdasági védelmet nyújt intézeti házában olesó lakással és el látással. Ön-állósítás céljaira olesó és könnyen visszafizethető kölesönt ad. Elárult, vagy szegénysorsu leányoknak egy, e célra kezelt alap-
tökejéből se-
gítséget ad egy varrógép beszerzésére. Am lássuk a Lette-ház belső tevékenységét egy munkanapon.

Erdeklődők számára a ház minden pénteki nap délelőttjén nyitva van. Ez az érdeklődés immár igen nagy. Az intézet összes iskoláinak csupán egy programja van: a praktikus élet számára nevelni a növendékeket!

Míg az iskolahelyiségek többnyire az emeleteken vannak elhelyezve, a földszint a praktikus gyakorlat számára van berendezve.

Egy választmányi hölgy és egy kalauzó tanítónő vezetése mellett nyit meg előttünk az első terem.

Az ipar és gazdasági iskola növendékei nagy-takarítást gyakorolnak, még pedig a lehető legpraktikusabban. Állig burkolva bő ráncu kék Luther-köppönyegbe, minden kényeskedés nélkül tisztogatnak, súrolnak, fényesítenek a növendékek. Az egész órási intézet takarítását végzik fölváltva így a növendékek, tanulás céljából.

Egy forduló a mosó- és vasaló-helyiségekbe vezet. Itt már fapapucsban kattognak a kerámiton a serény Luther-köppönyegesek, magasra gyürt ruhaujjakkal, fiatal, erős karjukkal olyan alapos szapulást, mosást végezve, hogy szinte gyönyörűség nézni. Bezzeg ezek a derék német leánykák nem fogják egykor férjüket „idegeik gyöngösége” címén megsarcolni. Minden növendék köteles maga mosni a fehérneműjét, és a végzett munka szerint kapja érdemjegyét. Tanulják a mosás és vasalás minden módját, háztartási és ipari üzemre. Tanulják ezenkívül a *pecsét eltávolítását*, és külön tanulmány a csipkenemű kezelése.

A Lette-ház legélénkebb forgalmu helyisége a konyha. A látogató azt hiszi, hogy egy világforgalomra berendezett szálló óriási főzőhelyiségeibe jutott, látva a serényen foglalkozó fehérbóbitás szakácsné-hadat. A derék Gretchen, Lottchen és Heidchen olyan alapos koppasztást, sütést és főzést, szeletelést végez itt, hogy a magyar látogató is menten bizalmat kap a német konyha főztjéhez, melyet máskülönben gyomra — kissé idegenkedve fogad.

A növendékek itt főzik, sütik a Lette-ház és a benne lévő Viktória-Stift egész kosztját, sőt ezenkívül

— a nagyközönség köréből is fogad az intézőség egyes különleges ételek készítésére megrendeléseket, hogy így a növendékek az inyes-étkek készítésének művészetét is elsajátíthassák.

Külön tanulmány tárgya a *beteg* ételének készítése és ebből orvosok számára külön tanfolyamot is tartanak.

Egy-egy konyha, külön raktár- és éléskamrával szinte látványosság számba megy zöld kerámittal burkolt falaival, csillogó edényeivel, különféle régi és legmodernebb fűtőerőre berendezett tűzhelyeivel.

Az emeletre érve, a kereskedelmi és ipariskolák tanuló- és gyakorló termei nyitnak meg előttünk. A kereskedelmi iskolába csakis felsőbb leányiskolát végzet növendékeket vesznek föl és képeznek női levelezőkké, könyvelőkké. Az idegen nyelvek tanulmányozása mellett gyorsírást és gépirást, kereskedelmi számtant, stb. tanulnak — s van külön tanfolyamuk olyanok számára, a kik ügyvédi és jegyzői irodákba óhajtanak belépni. Ezek a kereskedelmi tudományok mellett a szükséges jogi tudományokat is hallgatják.

Az ipariskolában és ipartanmühelyekben női kézimunka és ipar, valamint gazdasági tanítónőket képeznek. Női kézimunka-tanítónő állami vizsgán kapja a diplomáját. Az ipari szakokban külön kom-

5. sz. Lila akácág.

binált tanfolyamokat tartanak, a női kézimunka, gépvarrás, szabászat, fehérnemű-készítés, kézi- és gépi műhímzőipar, kalapkészítés és díszítés, fésülés, komorna-képzés, mosás, vasalás, főzés és tálalás, gyümölcs és zöldség értékesítés, valamint háztartási és gazdasági könyvvezetés megtanulására a szerint, a mint ezt az ismeretet a maga háztartásában óhajtja a növendék értékesíteni, vagy kenyérkereset céljából iparilag üzni.

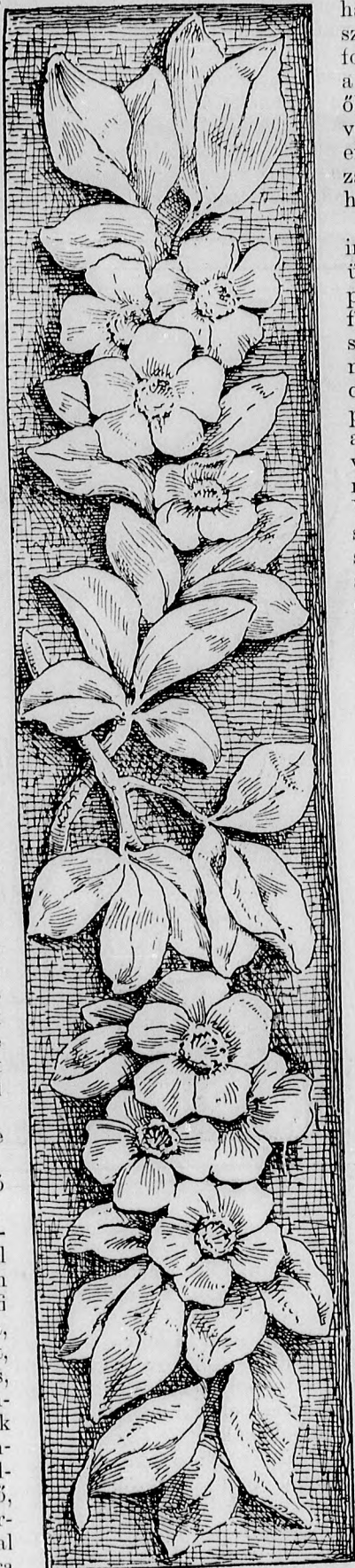
Vannak speciális tanfolyamok is. *Könyvkötészet*, női *betűszedő-iskola* is, mind a három *segédi diplomát* ad az inaskodás éveit jól kitöltött növendékeknek.

Az intézet legfelső emeletén és e célra berendezett házfedelein, a *fényképező-iskola* van elhelyezve, berendezésével, működésével talán egyedüli a maga nemében. Amatőrök és hivatásos fényképező nők részére van az iskola berendezve: műtermeivel, műhelyeivel, gépeivel és készülékeivel tökéletes, nagyszerű intézmény. Külön szakosztály foglalkozik a *Röntgen-sugaras fényképezéssel*. Ez osztály első végzett növendékei gyors alkalmazást találván Németország kórházaiban, az igazgatóság azóta külön tanfolyamot tart belőle, megteremtve egy új foglalkozás típusát. A *Röntgen-Sveszter* alakja még új Németországban, de máris keresett. A Röntgentestvér, bár a betegápolónő ruháját viseli, nem foglalkozik a betegápolással, csupán tudományát szolgálja a szaktudásának. Jó díjazásban részesül, nyugdíjra van joga. A fizika és kémia tudományok elsajátításával a klinikákon is alkalmazzák.

Ime így fest belülről a Lette-ház, mely igazán egy egész ország javára működik. Az oltalma alól kikerülő nők száza, e ház szellemét ápolják szerte az országban, diadalra jutattva a nőnek munkásság, szorgalom és kitartás által elérhető függetlenségét.

Ez a nemes igyekezet teremtette ott meg az intelligens, művelt munkásnő típusát, melyet itt nálunk is jó lenne meghonosítani.

Leányaink, ha már a lét küzdelmeiből részt kérnek, vagy kéretlenül is kapnak, csakis a tudományos pályán vélik a boldogulást, akár csak férfi testvéreik. Mert a gyakorlati pálya, a mi saját külön uri felfogásunk szerint, azzal nem egyrangú. S ez a felfogás, melynek mindent alárendelünk, mindenfelé fanyar gyümölcsöt terem. Vannak fényes tehetségű, képzettségű női tanerőink, a kik minden okosságuk mellett lenéznek a velük egysorban működő, hangya szorgalmu kollégát, az ipartanítónőt, de megható fonáksággal kezelik a kötő- és varrótűt, ha — arra kerül a sor.

6. sz. Fafaragás vagy égetés.

Árvaházaink, állami menedékházaink oltalma alól kikerülő leányaink szinte ki vannak dobva az élet forgatagába, — oly korban, melyben a kísértés, a züllés veszedelme fogja őket körül. Praktikus kiképzés híján vergődnek, küzdenek, holott munkakerjük úgy a maguk javára, mint zsenge iparunk fejlesztésére megbecsülhetetlen lenne.

Országszerte kevés az olyan intézmény, a melyben leányaink kézi ügyességének fejlesztése, gyakorlati pályára való előkészítése volna a főtörékvés. Így ipari téren a nők alig számbavehető hányada tud csak érvényesülni és érthető, ha ma már nemcsak a durva cselédmunkára szegődő parasztleány hagyja el hazáját, — de az egyedül üdvözítő Amerika földjére vándorol a polgári elem számottevő munkaejeje is. Ezen segíteni kell. Változtassuk meg fölfogásunkat. Irtuk ki előítéleteinket. Allítsunk német szomszédaink példájára a Lette-ház szellemében működő intézményeket és neveljük a praktikus élet számára azokat, a kikre az élet a munka nemes és szép emberi kötelességét hárítja.

Scserbovszki Adél.

A legyezőről,

(Folytatás.)

Az ötvözetek közt van egy gyönyörű, a melyet „Shakudo“-nak neveznek. Ez vörösrézből van, egy rész arannyal keverve, melynek patinája ragyogó mélységű, kékes fekete, felülmulthatatlan szép. A „Shidó“ élénk ibolyaszínű; egy másik, a mely patina hatását teszi, vörösréz és ezüst keveréke, és így tovább minden színre van nekik keverékük, a legsötétebbtől az ugynevezett fehérarany színüig.

Ezüstös árnyalatu patina szintén rengeteg sok van és ez a nagy színgazdagság lehetővé teszi, hogy a fém munkás úgy dolgozzon, mint a festő.

Ha még meggondoljuk, hogy az olyan műhelyekben, ahol az ilyen finom legyezők készülnek, a legnagyobb gyakorlatuk van az *emailirozás*-ban, tausirmunkában és niellóban stb., stb., elképzelhetjük a formák és színek változatosságát és gazdagságát. Természetesen, az ilyen művészi munkák ritkaságok és csak az udvar részére vagy egy herceg, avagy egy gazdag műgyűjtemény számára készülnek. Egykét párisi és londoni régiséggyűjtő dicsekedhetik csak ilyen műremekekkel.

A régi vezénylő-legyezők (melyeket úgy használtak, mint a mostani marsallbotot) többnyire fémből voltak és a nap, hold, csillagok díszítették domboru ezüst vagy arany-munkával.

Mielőtt a japáni császárné az európai viseletet kötelezővé tette, az udvari ünnepeknél, igen nagy szertartási legyezőket használtak és mikor a császárné megjelent, a hölgyek meghajolva aruk elé tartották a legyezőt.

Most már az európai kisebb legyezők divatosak és a (nálunk is csak nem régiben dekoratív célokra használt) óriási legyezőket félretették és a gésáknak engedték át. A gésák kezében és a bűvészek mutatványainál szerepelnek ezek a nagy tarka legyezők.

A mindennapi életben egy nagyon csinos, kis alakú legyezőt használnak a japániak; a férfiak fehéreket, bölesmondással vagy verssel díszítve, csak a nőké van kevés festéssel élénkítve. Egy odavetett virág, virágzó gyümölcsfa-ág, repülő madár és hasonló motívumok, miket utánozhatatlan bájjal tudnak a japánok megfesteni. Az özvegyek fekete faállványra feszített ibolyaszín selyemlegyezőt használnak, a mely náluk régi szokás.

Tokio és Kiotóban van a legtöbb legyezőfestő, a kik leginkább falképeket (kakemono) készítenek. A kézzel festett legyező ott is elég drága, de legtöbbször ezerszámra nyomással díszítik. Az ilyen festőműtermekben találunk rengeteg mintát, régi és újabb keletű fametszeteket, vázlatkönyveket, tájképeket, melyeket a legyező díszítésénél fölhasználnak.

Ahogy Ázsia népei a legrégebb időtől fogva kedvelik a legyezőt, épp úgy használták Egyiptomban is. A Nilus mentén a legyező a jószág és nyugalom jelképe; azonkívül hatalmi jelvény is. A király közvetlen környezetébe tartozók voltak a legyező-vivők. Elsőszülött fiának „a király baloldali legyező-vivője” címet adta és így ez nagy méltóságot jelentett, akár ma a kamarások vagy más ilyféle méltóságot viselő uraké.

A nemrég napvilágra hozott papirusok között számtalanszor van említés téve a legyező-hordókról. Ezek az akkor divott legyezők leginkább 1–2 méter hosszú, aranyelű struccollas legyezők, vagy pedig fa-, fém- vagy faragott elefántcsontnyelűek és tollon kívül még pálcikákra feszített szövet vagy festett bőr felső részt is találtak rajtuk. Még ma is bájos mozdulattal legyezik magukat a fáraóország leányai, mint a hogy elődjeik tették, Beni-Hassan-fal festményein látni. A csónakos, a kereskedő, a mezei munkás mind használnak legyezőt.

Talán még az egyiptomiaknál is jobban divott a legyező Babylonban, Assziriában és Perzsiában. Az Eufkrat mentén laktak a hethiaiak és egy régi domborművön rövidszoknyás kabátban, hegyes cipővel és nagy toll-legyezővel vannak az emberek ábrázolva.

Perzsiában még a királyi méltóság szimbólumaként is szerepeltetik a tollas legyezőt, a hogy domborművek és faltestmények mutatják. Arábiában találtak pálmazalmából font legyezőket piros mintával és színes csikos selyemmel befoglalva, nyelük körülbelül 40 cm. hosszú barna fa.

Görögországról nem lennének biztos adataink a legyezőt illetőleg, ha a tanagra-szobrocskákat ki nem ássák. Ezeken azon-

ban elvitázhatatlanul látható a szokásos legyező-horog különböző alakban. Többször levélalakú legyezők is láthatók, melyek de voltak finom falegyezők világoskékre festve vagy valamilyen rajzzal díszítve, ugyancsak szövettel és bőrrel is bevonva és a bőr ismét festve.

A legrágább és legdiszesebb legyezőjük azonban a pávatoll-legyező volt. A páva akkor igen ritka és drága állat volt. Legelőször Samosban, Junó istennőnek szent templom udvarában tartották őket, innét jutottak Athénba és a többi görög városba és később Itáliába. Oly rit-

7. sz. Szel vagarna, bá

voltak ezek a madarak, hogy eleinte pénzért mutogták őket. A monda szerint Argus ezer szemű jelképe a farktollakon levő pávaszemrajzok. A görögöknek számtalan szép poétikus mondájukban, babonájukban, vallásukban is találunk összefüggést a pávával. A boldogtalan szerelmes leányka pávatoll-legyezőt áldoztatót.

A halottat ha kiterítették, nagy legyezővel legyeték szüntelenül, éppen úgy a tűz mellett ülőknek külső célra szolgáló legyezőjük volt.

De nem kell oly messze mennünk, hisz még nálunk is babonás félelemmel viseltetik a páva iránt és azt tartják róla, tollát a házba hozva, szerencsétlenséget hoz.

(Folyt.)

A munkák leírása.

A minták ábrázolása.

A kik nem gyakorlottak a szabadkézi rajzban, azoknak hozzuk az ábrázoláshoz szükséges utasításokat is. A mintáknak ábrázolása a festendő anyagra különböző. Mindig attól függ, mire akarjuk átvinni. Porcellánon, majolikán akkor legszebb a rajz, ha ónpapíron szurjuk át a mintát finom tüvel. Miután pontosan ráigazítottuk a simulékony staniolt, grafitporba mártott

1—4. és 9. sz. **Porcellánfestéshez való minták.** Az egyes kis bokrétaikat felhasználhatjuk virágtartók, csészék, tányérok díszítésére.

5. sz. **Lila akác (glicinia) ágat festésre, himzésre egyaránt alkalmazhatjuk.** Porcellánlapra is szép vagy égetve, színezve is páccal vagy akvarellal festhetjük fára.

6. sz. **Fafaragás vagy mélyégetéshez való minták.** Butorbeténeket vagy más díszítési célra alkalmas mintát vagy fafaragással dolgozzuk ki, vagy mély égetéssel. Ez utóbbi esetben színezést is alkalmazhatunk.

7. sz. **Szél vagy párna bársonyfestéshez.** A szürkés-kék

vagy fehér bársonyra átvitt rajzot bársony-égető (vagy vasaló) géppel kell szép aranybarna színre kiégetni és akkor a narcisvirágokat természetes színekben kifesteni. Az alul látszó sötétséget lehet festeni vagy vasalni.

8. sz. **Porcellántányér.** A nyári hónapokban mindenkinek van alkalma a virágok rajzolására, azért hozzuk a különféle összeállítású mintákat, hogy ilyenformán hasonlók festésére kedvet kapjanak olvasóink. Ha a minták készek, télen könnyű eredeti dolgokat készíteni, miután nyáron vidéken a porcellánt nem igen célszerű festeni az égetés miatt.

10. sz. **Cicaféj.** Faégetéshez legalkalmasabb ez a kis cicaféj, mely egészen a minta árnyalása szerint égetendő.

11. sz. **Két porcellántányér.** A többi mintánk csak színezve van, ezeken pedig vagy tulnyomó részben van az arany vagy a szélén van alkalmazva. Az ornamentnél csak a kicsi ágak rózsaszínek, a vonalozott rész zöld, a többi mind arany.

Művészeti hírek.

Művészet és Művelődés. A Művészet és Művelődés-nőgyesület a napokban tartotta második évi rendes közgyűlését a Nemzeti Múzeum dísztermében. Az ülést *Pejacsevich* Jolán grófnő társelnök nyitotta meg. *Szemere* Ilona főtitkár évi beszámolója után *Brunner* Ferencné pénztári jelentése következett. Az egyesület vagyona kész-

pénzben, takarékpénztári betétkönyvben, ingóságokban és hátralekös tagsági díjban négyezernégyezerhatvenkét korona tizennégy fillér. A számadások megvizsgálása után a közgyűlés megszavazta a fölmentést. *Radóné-Hirsch* Nelli, mint a képzőművészeti szakosztály elnöke vázolta az egyesület jövő esztendőre vonatkozó terveit. Megemlítette, hogy a Vigadó harmadik emeletén levő új körhelyiséget magyar stílusban fogják berendezni, állandó iparművészeti kiállítást rendeznek benne és kétévenként nagyszabású nyilvános kiállítással fognak szerepelni. Az irodalmi szakosztály jövő évi működését még nem körvonalozták. *Kuliffay* Izabella, a zenei szakosztály elnöke bejelentette, hogy a jövő évi összejöveteleken zenetörténeti előadással egybekapcsolt hangversenyeket fognak rendezni. Külön-külön estén méltatják majd *Ábrányi* Kornél, *Erkel* Ferenc, *Liszt* Ferenc és *Székely* Imre

Szél vagy párna, bársonyfestéshez.

vattával többszörösen átkeféljük és ezután konturfeketével az ismert módon kirajzoljuk. Ez az átszurkált rajz eljárása a bársony festéshez is használható, világos bársonyra grafitporral, sötétre krétaporral dörzsölünk át. Selyemre, fára pedig legcélszerűbb előbb egészen áttetsző kopirpapírra vagy vászonra ábrázolni a mintát és akkor a vászon alá fekete (fehér hátú) grafitpapírt téve kötőtűvel, finomra hegyezett írónnal vagy rajztűvel átnyomni. Sötét selymekhez fehér grafitpapírt veszünk. Végül megemlítjük a gáz, krepdösín, faille de ecosse, egyáltalán az áttetsző szövetekre való rajzolást, mely a legkönnyebb, mert csak ráfektetjük a szövetet a rajzra és finom vonásokkal utána húzzuk. Ez utóbbiaknál különösen ügyeljünk a rajzra, mert a megtörtént hibákat nehéz kijavítani.

ért mutog
nét jelképe
göknök szá
ájukban, t
ával. A b
gyezőt ále
zövel legy
löknek kü
sz még na
a páva írt
szerencsétl
(Folyt.)

zeneirodalmi működését. Az egyesület ezenkívül alkalmat ad fiatal zenészeinknek arra, hogy tehetségüket bemutathassák. A szanatóriumokban ezután is folytatni

terjesztő folyóiratot. Ezután az elnök bezárta a közgyűlést, mely az elnökségnek és a főtitkárnak ügybuzgóságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

8. sz. Porcellán-tányér.

fogják szórakoztató működésüket. *Láng* Margit dr. az ismeretterjesztő szakosztály, *Gerzso* Rózsa pedig a gazdasági szakosztály fölmerült terveit ismertette. A választmányt közfelkiáltással a következőkkel egészítették ki: *Medveczky* Frigyesné és *Zichy* Mária grófnő alelnökök lettek. *Komócsi* Józsefnét az ismeretterjesztő szakosztály alelnökének, *Mokry* Esztert titkárnak, *Tormay* Cecilt az irodalmi szakosztály alelnökének, *Katonáné Madarász* Adelint a festő- és iparművészeti szakosztály társelnökének, *Orth* Ambrusnét titkárnak. *Böhm* Hedviget a zenei szakosztály titkárnak választották.

Az indítványok során elhatározták, hogy az egyesület, melynek már hatszáz tagja van, hivatalos közlönyül elfogadja a *Neményi* Erzsébet szerkesztésében meginduló, *A nő* című szépirodalmi, társadalomtudományi és ismeret-

A Kossuth-mauzoleum diszítése. Az epreskerti mesteriskolában *Benczur* Gyula ideiglenes vezetésével szorgalmasan dolgoznak fiatal festőink. A legfontosabb munkája *Kölber* Dezsőnek van, a kit a székesfőváros a Kossuth-mauzoleum belső diszítésével bizott meg. A mauzoleum egész belsejében, mintegy kétszáz-negyven négyszögméternyi terület egész mozaikból lesz. A művész a legapróbb részletekig mindent bizantikus stílusban oldott meg a terveken. A siremlék középső nagy fülkéjének falaira, a hová Kossuth Lajos fehér márványból faragott szárkófágja kerül, három női alakot festett, a melyek a jogot, törvényt és igazságot szimbolizálják. A fülke mennyezetére angyalcsoportot tervezett s ugyancsak angyalokat fest a szárkófág négy sarka fölé is.

Vásárhelyi Pál emlékszobra. *Vásárhelyi* Pálnak, a Tisza-szabályozás nagy-

9. sz. Porcellánfestés.

nevű mérnökének, emlékszobrot állítanak Szegeden. A szoborbizottság tagjai megjelentek az iparművészeti iskolában, *Mátrai* Lajos szobrász műtermében, a hol bírálati szemle alá vették a Vásárhelyi-szobor nagy mintáját. A bizottság Mátray szobrát kiváló művészi alkotásnak ítélte és végleges kivitelre elfogadta.

Az Iparművészeti Iskola ünnepe. A Trefort Ágost kultuszminiszter alapította magyar királyi Iparművészeti Iskola az idén tölti be fennállásának huszonötödik évét. Az évforduló megünneplésére az intézet igazgatósága októberben jubileumi kiállítást rendez az egykori és a mostani tanítványok munkáiból. *Fittler*

10. sz. Porcellántányér. (Cica-fej.)

Plakát-pályázat. A kolozsvári országos kirakó- és állatvásárokat művészi plakáton kívánja hirdetni a városi hatóság. Az Iparművészeti Múzeum ajánlatára a város a plakát tervezésére pályázatot hirdet. A pályadíj háromszáz korona és százötven korona. A pályaművek augusztus 1-ig adandók be a kolozsvári városi tanácshoz, mely az érdeklődőknek a részletes pályázati feltételeket készségesen megküldi.

Kamil igazgató már kibocsátotta a részvételre szóló felhívásokat s eddig száznál többen jelentették be részvételüket. A jubileumi kiállítást az Országos Iparművészeti Múzeum üllői-uti palotájában rendezik.

A Szent István-templom díszítése. A lipótvárosi bazilika belsejének művészi díszítése közeledik a befejezéséhez. Aranyos kupolájával, gyönyörű szentélyével, hatalmas kórusával igazán impozáns látnivalót

nyujt. A márvány-főoltárról csak néhány apró díszítés hiányzik. Mayer Ede is elkészült már a domborművekkel, melyek a Szent István életéből vett nevezetes mozzanatokot örökítik meg és bronzba öntve a szentély falába kerülnek. Ugyanide helyezik el Benczur Gyula képeit is. Készen vannak az összes

Gyermekművészetünk Hollandiában. A németalföldi főkonzul azzal a kérelemmel fordult a székesfővároshoz, hogy vegyen részt a júliusban megnyíló *haarlemi nemzetközi gyermekművészeti kiállításon*. A főváros készséggel teljesíti a kérelmet és az iskolaügyi osztály már el is rendelte, hogy az elemi iskolai

11. sz. Porcellán-tányér.

mellékoltárok és az oltárképek. A kupolát Lotz Károly falképe díszíti, ide állítják föl Gaál (Rollinger) Rezső Szent László-szobrát, Stróbl Alajos Szent Gellért-jét és ifjú Vastagh György Szent Erzsébet-ét. A templom belső felszereléséből még csak a butor és az orgona hiányzik. A nyár folyamán ezzel is elkészülnek. A templom ünnepes felszentelése október 4-én, a király nevenapján lesz.

uj rajztanítás módjait föltüntető nagyobb rajz-kollekció egybeállítassék, sőt le is fordíttatja hollandi nyelvre a rajzolás tanításának tervét. Az Iparművészeti Társulat is részt vesz a kiállításon. Azt a gyermekjátékot állítja ki, mely felügyeletével és pályázata révén készült.